

Metsäpirtin sk:n lakkauttamistilaisuus 18. 4. 1940 Surnoinmäen kansakoulun pihassa.

Metsäpirtinkin lotat yrittivät »vahvistaa» puolustuslinjaa Raudun Maanselällä YHn aikana.

Helena Viskari sekä rahastonhoitajana Maria Haapsaari. Mistään erikoisista rahastoista ei lottatyöhönkään tullut varoja ja niinkuin tiedetään kaikkinaisen toiminta vaatii myös rahaa. Ompeluseurat toinen toisensa perään ja siten myyjäiset toivat lottatyöhön ne tarvittavat toimintavarat, joita siten säästeliäästi käytettiin.

Muun tavanomaisen palvelutyön lisäksi pidettiin lotille erinäisiä kursseja, kuten ilmalavontatehtäviin, lääkintä- ja sairashoitoon, puhelinkeskushoitoajiksi, kansliatehtäviin ym.

Talvisodan syttyessä olivat Met-

säpirtin lotat suurimmalta osalta muonitus- ja viestitystehtävissä aivan rajan pinnassa. Yhdessä sotilaiden kanssa monet heistä saivat ensimmäisen tulikasteen. Lotatyö kokonaisuudessaan muodostui erittäin vastuulliseksi ja kärsivällisyyttä kysyväksi tehtäväksi. Moni haavoittunut sotilas sai asianmukaisen ensiavun lääkintätehtävissä olleilta lotilta. Jälkeenpäin ovat eräät säälittävät kirjailijat kunnostautuneet mitä alhaisimmalla tavalla valottamaan lotatyötä huhupuheiden perusteella, mutta ne jääkööt omaan arvoonsa tai paremminkin arvottomuuteensa.

Korkija kuorma on komia aijua mut on herkkä kuatumua. (Metsäpirtti)

Rasva on rikkua rokas kettu köyhä keitokses. (Metsäpirtti)

Eihä tiä köyhyys kehektiä vihltty ole. (Metsäpirtti)

Jalmari Lampu joutui kassan kanssa lähtemään evakkoitaipaleelle. Kassa toimi Rantasalmella ja Suonenjoella ja tuli sieltä tänne Mynämäelle huhtikuussa v. 1946. Johtaja Antti Juvan kamariin sai kassan sijoittua ja oli toimipaikka samassa rakennuksessa paikallisen Mynämäen Osuuskassan kanssa. Tammikuussa v. 1947 taas tuli muutto kauppias Tainion taloon. Siihen aikaan oli siirtoväen asuttaminen ja asuttamislainojen anto suuresti käynnissä. Karjalaisen saamat korvausobligaatit toivat asiakkaita kassaan monesta lähipitäjästäkin. Toiminta oli vilkasta. Vuonna 1949 liittyi v. 1909 perustettu Saaroisten Osuuskassa Metsäpirtin Osuuskassaan.

Marraskuussa 1960 kassa muutti omaan taloon, joka sijaitsee Mynämäen vilkkaassa ja kasvavassa keskustassa. Toimitusjohtaja Jalmari Lampun heinäkuussa 1964 jäätyä eläkkeelle täysin palvelleena, jouduin ottamaan toiminnanjohtajan tehtävät. Sitä ennen olin ollut 13 vuotta kassan virkailijana. Tällöin otettiin virkailijaksi metsäpirttiläisille tuttu Bertta Tuohioja ja niin on toiminta jatkunut kahden naisen voimalla.

Monenlaista tapahtumaa on matkan varrella ollut kohta 50 vuotta täyttävän pankin toimintakautena. Nimi on muuttunut Osuuspankiksi ja pankkityö on entistä erilaisempaa tämän ajan vaatimuksissa. Entisten isäntien ja emäntien tilalle on asiakkaana heidän nuorempaa polveaan. Selvää on, että henkilöt, jotka kaivat muistelevat omaa syntymäpäitäänsä, tulevat Metsäpirtin Osuuspankkiin kuin jäljellä olevaan yhteiseen kotiin, tavataan ja kuulumiset puhellaan. Mynämäen Osuuspankin kanssa naapurina on vallinnut "rauhallinen rinnakkaiselo", moraalista tukea on riittänyt puolin ja toisin. - Maria Hynnä.

Osuuskassanhoitajana ollut Jal-

Metsäpirtin Osuuspankin nykyinen johtokunta, oikealta: toimitusjohtaja Maria Hynnä, johtokunnan puh.joht. Mikko Torikka, varapuh.joht. Aleks Hynnä, Tapani Eeva, Simo Koppanen ja Veikko Leppälehto sekä virkailija Bertta Tuohioja. — Pankin hallintoneuvostoon kuuluvat: Tauno Eeva, Pertti Eeva, Risto Eeva, Eino Hynnä, Yrjö Ap. Lampu, Vilho Laulajainen, Tahvo Leppänen, Hannes Lopenen, Niilo Martelius, Eemil Lemmetti, Vilho Leppälehto ja Väinö Mp. Orava puheenjohtajana.

Metsäpirtin Osuuskaupalle marttojen onnittelu

Metsäpirtin Osuuskaupan 25-vuotisjuhlaan v. 1934 Anna Lahtinen o.s. Lamppu kirjoitti seuraavanlaisen paikkakunnan marttojen onnittelun.

Kaksikymmentäviisi vuotta osuuskauppa täyttää, aikamiehen mittaiselta muutenkin jo näyttää. Voimat sillä vahvat on ja jäsentä ei puutu, jos vaan kaupan kannattajat suunnastaan ei muutu.

Synnystä ja lapsuudestas kertoen tiedä, kun sä ensi askeleitas aloit eteen viedä.

Oliko sun nuoruutesi voimain ponnistusta, vai leikitenkö kasvoit sä, ain saaden kannatusta.

Nyt on meillä osuuskauppa vertojansa vailla, jonkalaista olevan ei kuulu lähimailla.

Talo onpi komea ja tavaraa ei puutu, suuret näyteikkunat vaikin yksi ruutu.

Näyttehet ne sieltä näkyy kauas kartanolle, voiko kukaan nähdesänsä miettimättä olla.

Tekisinkö ostokset mä enää yksityisilt, jotka mulle tavarankalliimmasta myisi.

Siinä samal muistaapi hän voitto-osuuttansa, jonka kyllä tuntee pi jo Metsäpirtin kansa.

Yhteishyvä jäsenil kun joka viikko koittaa, aina viikon vastukset pois mielestäkin voittaa.

Tuumivat jos osuuskauppa velkaa meil ei anna, ei se silloin velan päälle korkokaan kannu.

Talon jussin tavarat tää kauppa välittäpi, tilaukset kaikenlaiset, joista voitot jääpi.

Varojaan ei osuuskauppa turhapäiden tuhlaa, syksyin kevään viet-

tääpi se suurta rinkeljuhlaa.

Jäsenet niin sydäimestään tästä juhlast tykkää, toiset vielä tasakuunsakin rinkelä lykkää.

Ostajat ne osuuskaupalt kunnollista vaatii, vaikka vientitavaran- sa kuinka huonost laatii.

Useat ne voinsa jättää kovin mai-toiseksi, kananmunat toisinaan ne pyrkii poikasiksi.

Viljatkin vaik kauppa ostais ihan torkynensä, takaisiin he vaativat puhtaan siemenensä.

Kunnollisest tavarasta jokainen kyl pitää, mutta mitä kauppaan viepi siint ei virkkais mitään.

Maksaisi vain saman hinnan aina jokaiselle, joutukoon se vahinko sitten myydessä vaikk kelle.

Apuansa osuuskauppa anovilt ei kiellä, siksipä martat häntä muistaa tänään ilomiellä.

Sydäimestään onnittelut tahtovat he tuoda sekä päivän sankarille palvelusta suoda.

Toivovat et edelleen se auttais anovia sekä muistais toistenkin viel marttain puuttehia.

Onnea nyt osuuskauppa, lisäänyt ja kasva, kauppa hyvä tavaraa, myös sillit sekä rasva.

Mikä saattais vahvemmaksi heikoi jäseniä sekä myöskin kasvattaisi luissa ytimiä.

Johtajille kiitokset ja kaupan hoitajille, neitosille pojille, myös edesmenneille.

Jotka täällä on toimineet täl viisikolmat ajal, laskut ain on hyvin menneet eikä jääneet vajaal.

Toivotaan et edelleen ain hyvin menis laskut, ettei niillä täytyisi ne liikemiesten taskut.

Metsäpirtin Osuuskaupan Koselan myymälä ennen laajennusta v. 1930.

Vaskelan puimaosauuskunnan synty

Vuonna 1925 Matti Koskivaaran aloitteesta kokoontui joukko Vaskelan kylän miehiä pohtimaan onko tarpeeksi yksimielisyyttä ja muita edellytyksiä perustaa puimaosauuskuntaa. Ajatus sinänsä oli hyvä ja käytökelvoinen, mutta sen ajan rahatuloja verrattaessa koneiden hintaan asia tuntui rahoituksen osalta ajautuvan umpikujaan.

Lienee muuten varmaa, että Matti Koskivaaralla oli jo ennalta kypsytetty ajatus koko rahoitussuunnitelmaa varten, mutta nyt tässä oli sopiva tilaisuus tuoda ajatus esiin. Olihan olemassa mahdollisuus kääntäjä vuotta aikaisemmin perustetun Vaskelan Osuuskassan puoleen, sekin oli alkuunpantu samassa paikassa ja samojen miesten toimesta. Näitä miehiä voimme siis kunnioituksella muistella urauurtavasta työstä niin tämän kyseessä olevan puimaosauuskunnan kuin myös Vaskelan Osuuskassan hyväksi. Mutta hyvin yleistä on, että ne jotka tämän tapaisia, sanoisinko radikaalisia uudistuksia toimeen panivat, saavat osakseen voimakasta arvostelua, niin

kävi myös näille yhteisen asian hyväksi ahertajille.

Esimerkkinä voimakkaasta uudistusten kannattajista voidaan mainita pitkäaikainen ja ansiokas osuuskassan hallituksen puheenjohtaja Juho Leppälehto ja erityisesti hänen sairasvuoteellaan, ikään kuin testamentiksi jätetyt sanat: "Osuuskassa on suurella tavalla ja vaikeuksien kautta tänne asti pystyssä pidetty. Olen taistellut sen puolesta, en jaksa kestää sitä ajatusta, että kassalle kellot soisivat ennenkuin minulle."

Kun viimein kaikki puimaosauuskuntaa koskevat järjestelyt oli saatu päätökseen, koitti päivä, jolloin uutuuksiaan hoitavat koneet seisivat Koskivaaran riihen seinustalla. Se oli tapaus, jota voi verrata kertomukseen "Kun isä lampun osti".

Eräs sunnuntaipäivä oli määrätty koekäyttöpäiväksi. Epäilemättä ainakin kylän koko miesväki oli paikalla, sillä eihän moni ollut ikinä moisia mööpeleitä nähnyt. Koneenkäyttäjäksi oli edeltäksin sovittu Mikko Koskinen, joka myös